Van: Platform Gemeenten Draadloze Connectiviteit <pl.gemeenten.draadl.connect@gmail.com>
Verzonden: maandag 25 januari 2021 16:58
Onderwerp: Fwd: 1e Nieuwsbrief Platform Gemeenten Digitale Connectiviteit over rapport Gezondheidsraad en recente ontwikkelingen

beste raadsleden,

het is een tijd stil geweest na ons webinar op 8 november.

Afgelopen maanden is er veel gebeurd in den lande.
daarover leest u in deze nieuwsbrief.
Bovenaan is een samenvatting met nummering.
Daaronder kunt u per nummer verder lezen over het betreffende item.

1 februari zal het advies van de commissie EMV van de Gezondheidsraad besproken worden in de kamercommissie van VWS.
Wij hebben daarvoor vragen en een visie ingestuurd.
Wij nodigen u van harte uit, om de leden van de kamercommissie van uw partij te benaderen, om hen belangrijke vragen of gezichtspunten mee te geven.
U vindt de mailadressen in de bijlage
evenals onze brief aan de kamercommissie VWS.

Onze volgende Nieuwsbrief zal gaan over Antennebeleid
vervolgens een Nieuwsbrief over de rol van de GGD en de rol van de gemeente in het informeren.
daarna komt een nieuwsbrief over de risico's voor de natuur.

met vriendelijke groeten,

Mr Carlo Fiscalini, raadslid/fractievoorzitter Nieuw Democratisch Zeist (NDZ)

Louis van der Kallen, raadslid/fractievoorzitter Bergse Sociaal Democraten (BSD) Bergen op Zoom

Lucas Middelhoff, oud-raadslid PvdA-GroenLinks, Vught

Karst Schuring , raadslid PvdA, Zeist.

E-mail : Pl.Gemeenten.Draadl.Connect@gmail.com

Nieuwsbrief Platform Gemeenten Digitale Connectiviteit 1.

15 januari 2021

Advies van commissie EMV van de GR, reactie van kabinet en andere recente ontwikkelingen.

Beste collega-raadsleden in Nederland,

Voor jullie ligt de eerste Nieuwsbrief van Platform GDC; een platform vóór raadsleden dóór raadsleden om raadsleden te informeren en te verbinden rond dit thema.
Wij hebben een aantal ontwikkelingen en gebeurtenissen van 2020 op een rij gezet, waardoor u gelijk een goed beeld krijgt van de verschillende aspecten van dit thema, waarbij het thema 'privacy' nog niet eens benoemd en uitgewerkt is. Bij elk thema hebben wij onze visie op deze ontwikkeling gegeven.
Heeft u vragen of aanvullingen, mail ons gerust.

Samenvatting:

Op 2 september is het langverwachte advies van de commissie EMV van de gezondheidsraad aan de 2e Kamer gegeven.

1) *Er waren opzienbarende bevindingen, zoals dat er onder de ICNIRP-richtlijn wel degelijk mogelijke risico's zijn. Een heel aantal risico's werd benoemd. Verder adviseerde de commissie, om de 26GHz nog niet te gebruiken, voordat er meer onderzoek gedaan is naar deze frequentie. In de conclusie kwam het advies, om 'gewoon' de ICNIRP-norm te hanteren.*
Wij vragen ons ten zeerste af, wanneer het advies EMV in de 2e Kamer(-commissie) wordt besproken. Het wordt wederom steeds uitgesteld. Welke strategie zit hier achter? Op 20 november kwam er een reactie vanuit het Kabinet. Daarin werd gezegd, dat het slechts om mogelijke en geen waarschijnlijke risico's gaat. Daarom kunnen we gewoon door met de uitrol van 5G en wordt wel geadviseerd, om onderzoek te doen.

2) *Op 20 oktober heeft de bestuursrechter geoordeeld, dat er zelfs al mogelijke risico's zijn bij een stralingsintensiteit van 1 (één)V/m, dus 60 keer lager dan de ICNIRP-richtlijn van 60V/m.*

3) *Op 29 oktober is er in de 2e Kamer besloten, dat gemeenten geen eigen antennebeleid mogen voeren en dat er een landelijk antennebeleid komt ter 'ondersteuning' van de gemeenten.*

4) *In december is er een regeling gekomen, dat gemeenten niet zelf lokaal de stralingsnormen mogen verlagen.*

5) *Op 10 juni 2020 is er een positief gesprek met mevr. Mona Keizer, staatssecretaris van EZK. Het lijkt nieuw voor haar, dat er stralingsgevoelige mensen bestaan en zij is open voor een 2e gesprek. Daar komt echter niets van. De rechte koers wordt doorgezet en verder communicatie beëindigd.*

6) *Het EMF-science Platform heeft veel onderzoek doorzocht en komt tot de conclusie, dat er nuttige en schadelijke frequenties zijn en dat deze soms dicht bij elkaar liggen. Zij adviseren om veel onderzoek, wat er al ligt, serieus te nemen. Zij willen daarin samenwerken met overheidsinstellingen, mits de overheid het onderzoek betaalt.*

7) Op *8 oktober 2020 is er een Webinar geweest door raadsleden voor raadsleden, waarin de gevolgen voor en mogelijkheden van gemeenten zichtbaar werden gemaakt. Hierin werd het Platform Gemeenten Draadloze technologie opgericht, dat tot doel heeft, om raadsleden te informeren en verbinden op dit vlak.*

8) *Wij menen een lijn te zien, waarin de landelijke overheid steeds meer alle bevoegdheden naar zich toe trekt en de regionale overheden bevoegdheden ontneemt. Verder zien wij, dat de commissie EMV van de GR de eigen baanbrekende bevindingen nauwelijks laat terug komen in de eigen conclusies en adviezen. Vervolgens zien we, dat het kabinet nog een stap verder gaat en de urgentie van de onderzoeken van de commissie EMV bagatelliseert en teniet doet. Daarmee is de mogelijkheid voor gemeenten, om het Voorzorgsprincipe te hanteren volledig verdwenen.*
Wij adviseren gemeenten dan ook, om de verantwoordelijkheid voor mogelijke risico's voor de gemeente en mogelijke juridische processen naar de gemeente voor rekening te laten komen van de landelijke overheid en dit duidelijk en juridisch onderbouwd zwart op wit vast te leggen. Wij adviseren het VNG, om de gemeenten hierin te ondersteunen.

NB: Alle teksten *"tussen aanhalingstekens"* zijn citaten uit de betreffende stukken.
De nummers uit de noten hierboven verwijzen naar de hoofdstukken hieronder.

1. Het advies van de commissie EMV van de GR.

https://www.gezondheidsraad.nl/documenten/adviezen/2020/09/02/5g-en-gezondheid

"Er bestaan dan ook nog geen onderzoeken naar de invloed op de gezondheid van (langdurige) blootstelling aan elektromagnetische velden met de frequenties die voor 5G zijn gereserveerd. ***Wel zijn toepassingen onderzocht die frequenties gebruiken die in de buurt liggen van de nieuwe 5G-frequenties.*** *Het gaat dan bijvoorbeeld om 2G, 3G en 4G, wifi en radar. "*

"De commissie kan nog geen antwoord geven op de vraag of blootstelling aan 5G-frequenties daadwerkelijk gezondheidsrisico's oplevert. Ten eerste is het voor zo'n uitspraak nodig om te weten bij welk niveau van blootstelling er gezondheidsschade kan optreden bij mensen. ***Dat vergt een uitgebreidere analyse van de wetenschappelijke gegevens dan de commissie heeft kunnen uitvoeren.*** *De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) voert momenteel een dergelijke analyse uit, die naar verwachting in 2022 wordt afgerond."*

Het is volgens de commissie **niet uit te sluiten** dat het optreden van kanker, verminderde mannelijke vruchtbaarheid, slechtere zwangerschapsuitkomsten en geboorteafwijkingen samenhangen met blootstelling aan radiofrequente elektromagnetische velden.
Ook heeft de commissie gekeken naar de mogelijke samenhang tussen radiofrequente elektromagnetische velden en veranderingen in biologische processen. Het is **waarschijnlijk** dat veranderingen in elektrische activiteit in de hersenen samenhangen met blootstelling. Voor veranderingen in neurodegeneratie van hersenweefsel, gedrag, cognitie, signaaloverdracht in de hersenen, slaap, oxidatieve stress en genexpressie in de hersenen oordeelt de commissie dat een **samenhang mogelijk zou kunnen zijn.**
Voor de meeste overige biologische processen is niet aangetoond en ook niet waarschijnlijk dat veranderingen hierin samenhangen met blootstelling aan radiofrequente elektromagnetische velden, al is dit ook **niet uit te sluiten.**

Adviezen
De commissie adviseert **meer onderzoek te doen**:

- epidemiologisch onderzoek naar de relatie tussen blootstelling aan gebruikte 5G-frequenties en het optreden van kanker, verminderde mannelijke vruchtbaarheid, zwangerschapsuitkomsten en geboorteafwijkingen. Een lopend internationaal onderzoek naar mobiel telefoongebruik waaraan Nederland deelneemt, kan daarbij een rol spelen.
- experimenteel onderzoek naar gezondheidseffecten van blootstelling aan elektromagnetische velden in de 26 GHz-frequentieband.
- scenariostudies om de blootstelling van individuen als gevolg van draadloze communicatiesystemen (3G, 4G en 5G) zichtbaar te maken.

De commissie adviseert de frequentieband van 26 GHz niet voor 5G in gebruik te nemen, zolang mogelijke gezondheidsrisico's niet zijn onderzocht.
Tot slot adviseert de commissie om de nieuwste richtlijnen van de International Commission on Non-ionizing Radiation Protection (ICNIRP) **3)** in Nederland te gebruiken als basis voor het blootstellingsbeleid. Omdat niet uitgesloten kan worden dat ook blootstelling onder de nieuwste ICNIRP-normen de ***potentie*** heeft de gezondheid te schaden, adviseert de commissie om **voorzorg toe te passen en blootstellingen zo laag als redelijkerwijs mogelijk te houden.** Dit is in lijn met de benadering die de Gezondheidsraad heeft voorgesteld in het advies 'Voorzorg met rede'.

Visie vanuit Platform Gemeenten Draadloze Connectiviteit (PGDC):

Wetenschappelijke gezichtspunten: Inderdaad zijn er vele duizenden onderzoeken, meer dan 20.000, die dit gebied bestrijken. Daarvan heeft de commissie van de Gezondheidsraad er 800 uitgekozen, mogelijk selectief. Wij ondersteunen het advies, om de overige onderzoeken bij een ruimer opgezet onderzoek te betrekken. In Nederland heeft het Wetenschappelijk Platform EMF Nederland een onderzoeksvoorstel gedaan in samenwerking met de NWO en de ZonMW. Daarin zou dan meer bestaand en nieuw onderzoek in opgenomen kunnen worden. https://emfscienceplatform.nl/ Voor meer wetenschappelijk onderzoek verwijzen wij naar: https://stralingsbewust.info/wetenschap/

Normen en richtlijnen: **De Gezondheidsraad adviseert, om ook onder de normering van de ICNIRP het voorzorgsbeginsel in beleid om te zetten.** Er werden immers mogelijke risico's onder de ICNIRP-normen geconstateerd. Dat wil zeggen, dat de uitspraak: 'onder de ICNIRP-norm is alles veilig', niet langer geldig is. Tot nog toe wordt deze richtlijn als norm door de overheid, de Telecom, het Antennebureau, de VNG, de GGD en vele gemeentes gehanteerd. Wij zien in deze uitspraak een reden, om een pas op de plaats te maken en niet gewoon door te gaan met de uitrol, maar te wachten op vervolgonderzoek. Gemeenten kunnen het **Voorzorgsbeginsel** sinds recent landelijk beleid niet meer hanteren !.

Medisch:
Er wordt een aantal risico's genoemd. Bijvoorbeeld; een term als 'oxidatieve stress' is weinig bekend en geeft daardoor vaak weinig aanleiding tot ongerustheid. Dat is niet terecht. De Stichting EHS merkt op dat het bekend is dat dit laatste door de medische wetenschap gerelateerd wordt aan tal van schadelijke gezondheidseffecten.
https://stichtingehs.nl/nieuws/reactie-op-het-advies-gezondheidsraad-5g-en-gezondheid Er zijn door de jaren heen tal van artikelen en petities aangeboden door artsen. Wij adviseren, dat de GGD binnen het preventief gezondheidsbeleid het voorzorgsbeginsel in ander voorlichtingsbeleid gaat omzetten.

De ICNIRP is een private organisatie, dat vele jaren geleden onderzoek heeft gedaan, waarbij slechts het risico door opwarming voor 6 a 30 minuten werd meegenomen, maar geen biologische fenomenen, invloed op langere termijn of invloed door stapeling van frequenties werd onderzocht. Ander onderzoek is jarenlang genegeerd. Momenteel ligt de ICNIRP regelmatig onder vuur vanwege belangenverstrengeling (Betalingen door het bedrijfsleven aan de ICNIRP. Dhr. Van Rongen is voorzitter van de ICNIRP en zit met een dubbele rol in deze commissie van de Gezondheidsraad) en kokervisie (men benoemt zelf de eigen wetenschappers.)

'Redelijkerwijs' (ALARA) kan een erg rekbaar begrip zijn, zeker als de gemeenten tegemoet moeten komen aan elk 'redelijk' verzoek van de telecomsector in het plaatsen van antennes. Het lijkt ons, dat alle antennes (niet alleen de antenne-opstelpunten hoger dan 5 meter) door de gemeenten vergund zouden moeten worden. Helaas maakt de landelijke overheid het onmogelijk om **zelf Antennebeleid te gaan maken.** Bijvoorbeeld: niet in de buurt van scholen, ziekenhuizen, kinderdagverblijven etc. Niet aan woonhuizen of bij kwetsbare natuur. Ook de natuur blijkt veel meer schade op te lopen (massale boomsterfte en -ziektes bijvoorbeeld) dan lang gedacht, aldus o.a. een onderzoek van de WUR.

2. De Kabinetsreactie op het advies van de commissie EMV.

https://www.gezondheidsraad.nl/binaries/gezondheidsraad/documenten/brieven/2020/11/20/kabinetsreactie-over-advies-5g-en-gezondheid/Kabinetsreactie-over-advies-5G-en-gezondheid_20-11-2020.pdf

" Deze limieten beschermen (ruim) tegen opwarmingsschade aan het lichaam door een te hoge blootstelling aan radiofrequente elektromagnetische velden."
"De blootstellingslimieten bevatten een ruime veiligheidsmarge, die rekening houdt met kwetsbare groepen, zoals ouderen, kinderen en mensen met een zwakke gezondheid. De blootstellingslimieten zijn vijftig keer lager dan het niveau waarbij in onderzoek gezondheidseffecten optraden. ICNIRP beoordeelt regelmatig de stand van de wetenschap op

het gebied van elektromagnetische velden en gezondheid."
"Aldus het ALARA-principe (As Low As Reasonably Achievable) toe te passen. In het Antenneconvenant is het ALARA principe vastgelegd: de blootstelling van het publiek moet zo laag zijn als redelijkerwijs mogelijk. In het Antenneconvenant staan afspraken tussen het Rijk, de VNG en mobiele operators over de plaatsing van vergunningsvrije antennes."
"De Gezondheidsraad adviseert om de blootstelling aan elektromagnetische velden voor, tijdens en na de uitrol van 5G te monitoren "
"Zoals de Gezondheidsraad adviseert zal het kabinet inzetten op meer onderzoek. De komende jaren worden meer onderzoeksresultaten verwacht, bijvoorbeeld van het internationale epidemiologisch onderzoeksproject COSMOS19 waaraan Nederland deelneemt."
"Volgens de WHO, Europese Commissie en ICNIRP is er op dit moment geen aanleiding om te veronderstellen dat het gebruik van de 26 GHz-band negatieve gezondheidseffecten oplevert.".
"Met de uitgifte van de frequentiebanden wordt uitvoering gegeven aan Europese verplichtingen."

Visie vanuit PGDC :

Telkens weer wordt duidelijk, dat men eigenlijk alleen opwarming als mogelijk risico ziet. Dat was in het recente onderzoek naar blootstellingslimieten van de ICNIRP in 1998 en in het recente onderzoek van maart 2020. Het kabinet noemt dit overigens: regelmatige beoordeling van de stand van zaken. Er zijn minstens 1550 peer-reviewed onderzoeken en daarnaast nog een kleine 20.000 andere, waaronder een 30 miljoen kostend onderzoek in de VS. Veel resultaten worden aan de kant gezet.
Daarbij wordt er wel 'gemonitord', maar alleen of de straling niet boven deze zeer hoge norm uit komt en niet of er gezondheidsklachten komen of bomensterfte plaats vindt rond de antennes. Dit monitoren zou zeker een goede zaak zijn. De GGD kan dit uitvoeren. De gemeenten zouden hier op aan kunnen dringen. Daarbij past landelijke financiering.
Plotseling wordt er uitgeweken naar Europa; als de GR niet precies zegt, wat het kabinet wil, dan wordt er naar de WHO gekeken. De rechter heeft daarbij in het kort geding voorjaar 2020 met Stop5GNL uitgesproken, dat Nederland zich niet achter Europese verplichtingen mag verschuilen, maar een eigen verantwoordelijkheid heeft en kan nemen. Helaas verschuilt het kabinet zich wel achter 'Europa'. Het advies van de GR wordt genegeerd. Overigens zitten in de commissie EMV van de GR 2 leden van de ICNIRP. In hoeverre kan er sprake zijn van belangenverstrengeling?

3. De uitspraak van de bestuursrechter.

https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI%3ANL%3ARBGEL%3A2020%3A6699&showbutton=true

https://stralingsbewust.info/2020/12/24/doorbraak-in-rechtspraak-rond-stralingsrisicos/#_ftn10
De bestuursrechter spreekt wel degelijk van mogelijk risico en wel beneden de 1 V/m, dus 60 maal lager dan de 60V/m van de ICNIRP.
"Naar het oordeel van de rechtbank is het, alle argumenten, onder verwijzing naar wetenschappelijke literatuur, overziend, niet uitgesloten dat ook bij een veldsterkte die lager is

dan 1 V/m, en dus ook in het geval van eiseres, sprake is van verhoogde gezondheidsrisico's."
Verder: *"De gezondheidsbelangen van omwonenden die gevoelig zijn voor straling dienen ook in de door verweerder te maken belangenafweging te worden betrokken."*
Dit zou dan ook moeten gelden voor het landelijk antennebeleid, logischerwijze.

4. Het besluit voor éénvormig, dwingend landelijk antennebeleid.

https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/moties/detail?id=2020Z20037&did=2020D43038

Vanuit de motie in de 2e Kamer:
"verzoekt de regering, om in overleg met de VNG meer en betere landelijke ondersteuning bij de uitrol van 5G te bieden, onder andere door te werken aan een uniform antennebeleid ".

Visie vanuit PGDC:

Er wordt hier gesproken van "ondersteuning" van gemeenten, door hen een uniform antennebeleid op te leggen. Hier wordt 'dwang' dus uitgelegd als 'ondersteuning'.
Onzes inziens is hier sprake van misleidende communicatie. Wij hopen dan ook, dat gemeenten hierin hun stem zullen verheffen, dat zij minstens bepaalde keuzes willen kunnen maken, zoals het verminderen van straling bij kwetsbare groepen. Op een ziekenhuis dient geen stralingsmast te staan en er dienen geen antennes te hangen, bijvoorbeeld.
Wij vinden, dat gemeentes zelf alle antennes zouden moeten vergunnen, zodat er toezicht is op de stralingsdichtheid. Wij vinden het naïef, dat de landelijke overheid dit aan de telecomsector zelf over laat. Dan gaan geld en concurrentieposities werken in plaats van gezondheid en samenwerking. Gemeenten zouden samenwerking, gebruik van dezelfde antenne (niet alleen de mast maar juist de antenne!) moeten kunnen afdwingen. Alleen zo kunnen straling en energiegebruik nog enigszins in de hand gehouden worden. Gemeenten mogen nu alleen meepraten over antenne-OPSTELPUNTEN boven de 5 meter. Dus valt ruim 95% van de antennes buiten vergunning dus buiten invloed en controle. NB: de telling van opstelpunten staat nu op ongeveer 18000 terwijl er zo'n 500 000 antennes zijn geplaatst.
Verder willen wij gemeenten aanmoedigen, om een brief aan de 2e Kamer en aan EZK te sturen, waarin ze laten weten, dat ze de eigen autonomie terug willen krijgen m.b.t. het vergunnen van antennes en het bepalen van de stralingsdichtheid op bepaalde plekken. In de *bijlage* vindt u de motie van Zutphen, die gaat over autonomie van de gemeenten.
Ook adviseren wij gemeenten, om vast te leggen, dat er geen bomen gekapt gaan worden om antennes (26GHz met name) een beter bereik te geven. Meer over de natuur volgt in een volgende Nieuwsbrief van PGDC.

5. De consultatieronde frequentie besluit 2013.

https://www.internetconsultatie.nl/emvbesluit

De landelijke overheid stelt landelijke regels boven alle lokale regels en maakt het zo gemeenten onmogelijk, om eigen regels en beleid te maken. De Omgevingswet wordt daarmee machteloos t.a.v. EMV en straling. Men heeft als motivatie, dat men landelijke normen van stralingssterkte moet stellen 'voor de Volksgezondheid', dus om te voorkomen, dat gemeenten nog hogere dan de al bestaande richtlijnen van ICNIRP gaan hanteren. Welke gemeenten zouden dat willen?

Samenvatting van onze reactie naar EZK op deze 'consultatieronde'.

Wij hebben de indruk, dat EZK alle macht naar zich toe trekt en de **gemeenten** vrijwel alle **autonomie ontneemt** m.b.t. antennes en zenderstraling.

Daarbij luistert EZK niet naar bezorgdheid en andere visies vanuit gemeenten en burgers. Ook citeert dit wetsvoorstel zeer selectief uit het advies van de Gezondheidsraad van 2 september 2020 waarin de Gezondheidsraad stelt dat een verband tussen elektro magnetische velden en gezondheidsschade zeker niet is uit te sluiten ook onder de niveaus van ICNIRP. Hun advies om derhalve het voorzorgsbeginsel te hanteren wordt in dit wetsvoorstel niet eens genoemd laat staan weerlegd.

Wij vragen ons af, of er iets anders met deze consultatieronde gebeurt, als dat het op onderstaande website een plek krijgt. Het lijkt ons alleen een uitvoering van een Europese verplichting, maar niet iets, wat echt door de overheid zelf wordt gewild.

Het valt ons op, dat er geen enkele gemeente heeft gereageerd. Te kort tijd? Of voelt men zich machteloos tegen alle landelijke maatregelen?

De timing van deze consultatie is zo gekozen (vlak voor de kerst, met de kerstvakantie er in) , dat gemeenten er redelijkerwijs niet behoorlijk op hebben kunnen reageren.

In de titel van de consultatie wordt de schijn gewekt, dat deze landelijk aan gemeenten opgelegde wetgeving ten behoeve van de volksgezondheid zou zijn. Het lijkt er voor ons op dat het is ter voorkoming dat gemeenten zelf regelruimte hebben in hun contact met telecombedrijven en tot aanpassing van plaatsing van masten of **lagere** zendersterkte dan de landelijke kunnen besluiten, om de volksgezondheid te beschermen. In deze wetgeving is de lobby van de Telecom en haar belangen evident dominant geweest. Zij voorkomt daarmee, dat gemeenten hun eigen verantwoordelijkheid kunnen nemen en het voorzorgsbeginsel zelf gaan hanteren. Wij verzoeken om dit wetsvoorstel aan te passen en het voorzorgsbeginsel zoals geadviseerd door de Gezondheidsraad uit te voeren en de gemeenten meer zeggenschap te geven in het lokale overleg met de telecombedrijven.

6. Stralingsgevoelige mensen, een gesprek met Mona Keizer.

https://stichtingehs.nl/nieuws/positief-gesprek-met-staatssecretaris-mona-keijzer
Stichting EHS en anderen werden uitgenodigd voor een gesprek met de staatsecretaris. Er was goede hoop en een open gesprek. Dit kunt u lezen in bovenstaande link. Helaas was de openheid van korte duur en gingen de deuren weer dicht. De stralingsklachten worden plots gecategoriseerd tot SOLK-klachten. Welke belangen zitten hierachter? Stichting EHS stuurt een tweede brief waar geen antwoord op ontvangen is.
https://stichtingehs.nl/downloads/brieven-van-stichting-ehs/brief-aan-mona-keijzer

Visie vanuit PGDC

Wij zien stralingsgevoelige mensen niet als een andere categorie mensen, maar als mensen met een sterkere gevoeligheid voor straling, dan de doorsnee mensen op een glijdende schaal. Dat betekent, logischerwijze, dat iedereen de invloed ondervindt, die stralingsgevoelige mensen ondervinden, alleen dat de invloed en de symptomen niet zo sterk zijn, dat ze bemerkt worden of storend gaan werken, of dat de storingen pas later zullen plaatsvinden, waardoor er niet een directe relatie gelegd kan worden. Zo spreekt het advies van de Gezondheidsraad van 'mogelijke' risico's. De éne mens is wellicht gevoeliger voor dit en de ander voor dat. Alle

'mogelijke risico's' samen leveren toch een aanmerkelijk risico.
Er is een onderzoek naar hartfrequenties, die meetbaar omhoog en omlaag gingen bij een stralingsgevoelig persoon bij het aanzetten en uitzetten van de stralingsbron. Wij hopen, dat er meer van dit concreet onderzoek gedaan wordt en dat dit serieus genomen gaat worden door de wetenschappers, die de macht hebben, minstens zo serieus als de mens in een onderzoek te vergelijken met een paar zakken water, die wel of niet te veel verhit worden.

7. EMF Science platform spreekt van nuttige en schadelijke frequenties.

https://emfscienceplatform.nl/
Dit platform signaleert polarisatie voor en tegen straling in het veld en wil een constructieve middenweg bewandelen, door te onderzoeken, welke straling schadelijk is en welke er neutraler of zelfs nuttig kan zijn.
Er wordt geconstateerd, dat 5G wel degelijk anders is dan vorige generaties: *"Bovendien wordt hierbij in het geheel geen rekening gehouden met het feit dat 5G straling pulserend, gemoduleerd en anten air meervoudig van aard kan zijn. Het is bekend dat EMF golven ook door interactie met fijnstof circulair gepolariseerd kunnen worden en daardoor veel dieper in het organisme doordringen. "*
Verder wordt er geconstateerd, dat alle leven gepaard gaat aan (kleine) elektrische fenomenen. Daaruit volgt dan de eenvoudige en logische conclusie, dat alle straling invloed heeft op leven. De vraag is: welke? Er wordt een concreet onderzoeksvoorstel gedaan, waarop tot nog toe vanuit de overheid niet is gereageerd. https://emfscienceplatform.nl/wp-content/uploads/Risico-inschatting-van-het-5G-netwerk-Maart-2020.pdf
Hun goed toegankelijke boek geeft een goed basisinzicht :
https://emfscienceplatform.nl/boek-straling-van-alle-kanten-bekeken/

8. Gevolgen en mogelijkheden voor gemeenten. (Webinar 8 oktober.)

Op 8 oktober hebben wij een Webinar voor raadsleden georganiseerd over deze vraag.
"De landelijke overheid trekt de zeggenschap rond de uitrol steeds meer naar zich toe. De zeggenschap van de gemeentes blijft daardoor zeer marginaal, terwijl de gemeenten en haar burgers wel risico's lopen qua kosten, beheer, energiegebruik, volksgezondheid en gezondheid van flora en fauna."
Een aantal knelpunten werd benoemd met daarbij mogelijk te ondernemen acties.

Knelpunt:
Er is *onduidelijkheid op het gebied van* ***verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid*** m.b.t. de uitrol van 5G. Dit kan gemeente op behoorlijke onvoorziene kosten komen te staan.
Aan te raden actie:
De gemeente kan een ***WOB-verzoek*** bij de overheid indienen, zodat duidelijk wordt, welke verantwoordelijkheden en welke risico's een gemeente heeft t.a.v. beheer, kosten, energiekosten , volksgezondheid, etc.

Knelpunt:
Er zijn voor de gemeenten ***risico's in de kosten en in het beheer***. Deze zijn bij gemeenten vaak onvoldoende bekend. Het gaat onder andere over:

- Kosten voor de extra energie.

- Kosten voor mogelijke schade door derden. (bijvoorbeeld molest.)
- Er zijn nu al schadeclaims en rechtszaken door burgers naar de gemeente.
- mogelijk meer zieke mensen, die een beroep op de WMO doen.

Aan te raden actie:

- Bespreek deze punten met de VNG en leg schriftelijk en juridisch verantwoord vast, dat de gemeente alle kosten wil kunnen declareren bij EZK. EZK kan er dan zelf voor kiezen, om al deze kosten te proberen verhalen op de Telecom.
- Leg zo nodig contact met andere gemeenten, die zich ook zorgen maken over de financiële risico's, die er voor gemeenten zijn. Dit kan ook via het Platform.

Knelpunt:

De gemeente wordt te weinig op de hoogte gebracht van waar antennes komen te staan en hangen. Daardoor kan er niet goed bekeken worden, waar schade aan de natuur en klachten bij burgers door antennes veroorzaakt zouden kunnen worden.

Aan te raden actie:

Zie bijlage 1: Algemene maatregel van bestuur.

In het Webinar werd benoemd, dat eigen antennebeleid en de Omgevingswet wellicht mogelijkheden zouden bieden, om lokaal straling te verlagen voor kwetsbare groepen of kwetsbare natuur. Vrij snel na dit Webinar kwamen helaas de besluiten voor éénvormig antennebeleid (punt 4 hierboven) en het ontkrachten van regionale en lokale regelgeving m.b.t. straling (punt 5) Daarmee zijn de gemeente 2 belangrijke beleidsinstrumenten ontnomen. Het is natuurlijk mogelijk, om hierover protest aan te tekenen bij EZK en de 2e Kamer al of niet in samenwerking met de VNG. Wij willen dit van harte aanmoedigen.
In de gemeente Zutphen is hiertoe een motie aangenomen. Deze vindt u in de bijlage.

Als de gemeente in het **kader stellend** traject niet veel meer kan doen, kan zij door het verzamelen van gegevens over schade aan de natuur en gezondheidsklachten wel degelijk invloed uitoefenen, mits krachtig gecommuniceerd.
De GGD zou daartoe meldpunt moeten worden van gezondheidsklachten van burgers en van signalen van artsen over toegenomen klachten. Belangrijk is, dat de burgers goed op de hoogte worden gebracht van het bestaan van zo'n meldpunt, want dit ontbreekt in de praktijk.
Een volgende Nieuwsbrief van PGDC gaat hierover.

Knelpunt:

Er zijn burgers, die gevoeliger zijn dan andere, zo'n 3 a 7%. Bij hen ontstaan klachten, waarvan sommige moeilijk bewijsbaar zijn te relateren aan straling, maar ze zijn er wel en ze nemen toe. Stichting CLPD en Stichting EHS doen hun best, om het bewustzijn voor deze klachten te vergroten. Er is een duidelijke wens voor stralingsvrije gebieden, waar deze mensen kunnen wonen. Klachten worden door de overheid veelal tot SOLK verklaard: moeilijk definieerbare klachten.

Aan te raden acties:

- Artsen goed op de hoogte brengen van mogelijke relatie van SOLK-klachten met straling.
- Metingen doen in de buurt van kwetsbare groepen (KDV, scholen, verpleeghuizen) en mensen (EHS en CPLD)
- Zodra een nieuwe antenne-installatie is opgezet, beginnen met monitoren, of er SOLK-

of andere klachten in het gebied daaromheen ontstaan.
- Stralingsarme zones instellen.

Tot slot blijft er voor gemeenten en GGD de taak van het **informeren**.
Het lijkt ons nodig, om de ***burger goed te informeren*** over mogelijke risico's door gebruik van mobiele telefoons en andere zenders van straling als de WIFI. Daarbij is het nodig, om handelingsalternatieven te communiceren, zoals het zo veel mogelijk gebruiken van een verbinding via kabel of draad. **Er wordt veel te snel gedacht in draadloze toepassingen. Toepassingen als glasvezelverbinding blijven altijd een goede optie**, om te overwegen. Ook WIFI ‘s worden te snel toegepast en geven straling tot ver in de omtrek van het huis/ gebouw, bijvoorbeeld in scholen. Ook artsen zouden veel meer deskundigheid (bijscholing) op dit gebied moeten krijgen. Er zijn deskundigen, die straling lokaal kunnen meten en maatregelen voorstellen. Laat de GGD haar ziektepreventiebeleid vernieuwen op het gebied van straling.

Wanneer wij met elkaar zoeken naar goede alternatieven, is er heel veel mogelijk.
Wanneer er éénzijdig vanuit economische korte termijn-belang één oplossing wordt doorgedrukt en mensen, die vragen stellen of met alternatieven komen, niet worden gehoord, geen antwoord krijgen of belachelijk worden gemaakt, zal er een éénzijdige en dus slechte oplossing komen. Wij streven de dialoog en gedifferentieerde oplossingen na.

Wij zijn van harte benieuwd naar uw visie en zien initiatieven graag tegemoet.
Wij zullen dit naar kunnen ondersteunen.
Ook zijn moties, amendementen etc. dit onderwerp betreffend van harte welkom.
Wij zullen dit delen met u en andere raadsleden.

Met vriendelijke groet,

Platform Gemeenten Draadloze Connectiviteit.

Mr Carlo Fiscalini, raadslid/fractievoorzitter Nieuw Democratisch Zeist (NDZ)
Louis van der Kallen, raadslid/fractievoorzitter Bergse Sociaal Democraten (BSD) Bergen op Zoom
Lucas Middelhoff, oud-raadslid PvdA-GroenLinks, Vught
Karst Schuring , raadslid PvdA, Zeist.

E-mail : Pl.Gemeenten.Draadl.Connect@gmail.com

Verdere opmerkingen:

- Het is onduidelijk hoe hoog de **geaccumuleerde blootstelling** van individuen zal zijn na uitrol van 5G. 4G blijft gewoon in de lucht en er is een stapeling en interferentie van verschillende stralingsgolven. Zowel de accumulatie als de interferentie als de risico's op langere termijn zijn nog onvoldoende onderzocht.
- Wij willen de Kamer adviseren de richtlijnen te herzien op basis van biologische ontregelingen en non-thermische effecten op de mens en de natuur.

Bijlage 1:

Nationaal Antennebeleid

https://www.antennebureau.nl/binaries/antennebureau/documenten/beleidsnotas/2018/januari/26/nationaal-antennebeleid-2000/Nota_nationaal_antennebeleid_2000.pdf

de Telecommunicatiewet, waarin onder meer is vastgelegd dat operators de verplichting hebben om site sharing toe te staan (behoudens technische bezwaren) en waarin ook de mogelijkheid wordt geboden om operators bij **algemene maatregel van bestuur** te verplichten tot het aanleveren van gegevens over hun antenne opstelpunten;

Bijlage 2:

apart document: **Memo Behoud primaat gemeente m.b.t. publieke ruimte bij uitrol 5G**

Aan: Leden Vaste Kamercommissie VWS

Van: Platform Gemeenteraadsleden Digitale Connectiviteit

Datum: 24 januari 2021

Betreft: **Advies Gezondheidsraad "5G en Gezondheid" en behandeling op 1 februari a.s.**

Geachte leden,

Op dinsdag 1 februari houdt u een commissievergadering over Preventie waarbij de reactie van de Staatssecretaris van EZK staat geagendeerd (punt 19) op het uitvoerige advies van de Gezondheidsraad inzake "5G en Gezondheid" van september 2020 dat aan uw Kamer is uitgebracht op uw verzoek.

Zwaar teleurgesteld

Als Platform* van leden van diverse gemeenteraden in Nederland zijn wij zwaar teleurgesteld in de reactie van de Staatssecretaris die ons inziens zowel geen recht doet aan alle adviezen van de Gezondheidsraad zelf als ook aan de informatiebehoefte en zorgen die burgers hebben omtrent de uitrol van 5G in relatie tot de/hun (openbare) gezondheid.

Integraal overnemen

In het belang van het transparant en open komen tot een zo breed mogelijk draagvlak onder de bevolking voor een uitrol van 5G en voor een eventuele uitrol van frequenties die tot op heden nog niet in onze gemeenten worden gebruikt voor digitaal verkeer, verzoeken wij u met klem om deze reactie te bespreken en de Staatssecretaris te verzoeken de adviezen van de Gezondheidsraad (GR) integraal over te nemen.

Wij zijn – vermoedelijk net als u- geen volksvertegenwoordigers die de wijsheid in pacht hebben op dit punt. Maar we kunnen wel lezen. En de Staatssecretaris doet in onze ogen aan 'cherry-picking' met het Gezondheidsraad-advies in haar brief van 20 november jl.

Zo worden beide hoofdconclusies van de GR (zie samenvatting) niet geciteerd: 'De commissie kan nog geen antwoord geven op de vraag of blootstelling aan 5G frequenties daadwerkelijk gezondheidsrisico's oplevert" en "Samenhang tussen 5G-frequenties en gezondheidsschade niet aangetoond maar voor een aantal ziekten niet uit te sluiten". Dat bevreemdt ons omdat juist deze conclusies leiden tot het vierde advies van de GR om het Voorzorgsbeginsel van toepassing te verklaren.

Ook de bestuursrechter in Arnhem leest het advies anders dan de Staatssecretaris: op 18 december 2020. heeft deze rechter een burger ontvankelijk verklaard in een zaak in de gemeente Berkelland tegen de plaatsing van een zendmast en daarbij de conclusies van de Gezondheidsraad als uitgangspunt genomen dat gezondheidsrisico's niet zijn uit te sluiten en derhalve voorzorg wenselijk is. De bestuursrechter spreekt uit dat "*alle argumenten, onder verwijzing naar wetenschappelijke literatuur, overziend, niet uitgesloten dat ook bij een veldsterkte die lager is dan 1 V/m, en dus ook in het geval van eiseres, sprake is van verhoogde gezondheidsrisico's."*

https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI%3ANL%3ARBGEL%3A2020%3A6699&showbutton=true

Voorzorgsbeginsel

De staatssecretaris doet het in haar brief voorkomen alsof het ALARA-principe -dat al wordt gehanteerd door de industrie- voldoende uitvoering geeft aan dat advies.

Het vierde advies van de Gezondheidsraad is echter om ook onder de ICNIRP-normen het voorzorgsbeginsel te hanteren in het beleid waarbij de GR verwijst voor de uitleg van dit begrip naar haar eerdere advies uit 2008 "Voorzorg met rede".

Wij betreuren het dat EZK de gezondheid van burgers hiermee niet de positie geeft die het verdient op basis van het advies dat de GR aan uw Kamer heeft uitgebracht. Als in de brief van de Staatssecretaris het ALARA principe wordt geduid als "onnodig zwaar zendvermogen zoveel mogelijk te vermijden" (blz 3) dan moge duidelijk zijn dat van voorzorg-beleid weinig sprake is. Onnodig zwaar zendvermogen is onnodig en zou vanuit gezondheid-perspectief niet moeten vóórkomen op basis van dit GR-advies.

Hoe een voorzorg-beleid er uit kan zien waarin burgers goed worden geïnformeerd en allerlei maatregelen ter preventie van elektromagnetische straling ook op lokaal niveau in scholen e.d. er uit kan zien: op 1 november 2020 zijn er door een staatscommissie in New Hampshire 15 preventieve voorzorgmaatregelen voorgesteld om een verantwoorde invoering van 5G frequenties en continue en actuele monitoring ook zichtbaar te maken voor burgers. Dat zou ook in Nederland de lokale overheid goede mogelijkheden geven om het gesprek met burgers aan te gaan waar zij nu met lege handen staan.

http://www.gencourt.state.nh.us/statstudcomm/committees/1474/reports/5G%20final%20report.pdf

Lege handen

Gemeenten staan op dit moment met lege handen als het gaat om de gesprekken met de telecom-industrie over het plaatsen van antennes in relatie tot gezondheid van hun burgers. Het voorzorgsprincipe -mits ingebed in landelijk beleid- geeft ons in ieder geval enig handvat om lokaal met providers goede cq. betere afspraken te maken in de toekomst.

Mede voor het draagvlak onder de burgers van onze gemeenten is het van evident belang dat de gemeente ook iets te zeggen heeft en dat het gesprek over de bescherming van de (openbare) gezondheid bij de komende uitrol van 5G -als dat ook zichtbaar wordt in straten en op pleinen in onze dorpen/steden- impact kan hebben op besluiten die er lokaal genomen zullen moeten worden als het gaat om gebruik maken van infrastructuur van de gemeente of het beleid van de (preventieve) voorlichting door de GGD bijvoorbeeld.

Advies GR om eerst goed onderzoek te doen naar effecten 26 GhZ

Niet alleen wij maar ook onze burgers kunnen lezen. Zo krijgen we al diverse vragen binnen n.a.v. het advies van de Gezondheidsraad om de uitrol van de 26GhZ frequentie voorlopig stil te leggen omdat er volgens de GR nauwelijks wetenschappelijk onderzoek is gedaan naar de effecten van deze hoogste frequentie die aanmerkelijk hoger is dan bij 3G en 4G.

Ook dat advies negeert de Staatssecretaris onder verwijzing naar onder meer de ICNIRP, een particulier gezelschap van zelfbenoemde experts dat kennelijk meer gewicht in de schaal legt bij het Ministerie dan de Gezondheidsraad die op uw verzoek advies heeft uitgebracht.

De Gezondheidsraad adviseert ook een gericht onderzoeksprogramma op te zetten (blz 16) naar de relatie tussen straling en vormen van kanker en de mogelijk schadelijke invloed op voortplantingsorganen. In de reactie van de Staatssecretaris zien wij niets van deze urgentie terug en wordt dit genegeerd door te verwijzen naar lopend onderzoek dat kennelijk voldoende is voor het Ministerie.

Scenariostudie naar zichtbaar maken van blootstelling aan straling bij burgers

Wij zijn geen reactie tegengekomen op het advies om "scenario-studies uit te voeren om effectief toekomstige blootstelling van individuen als gevolg van draadloze communicatiesystemen (3G, 4G, 5G) zichtbaar te maken." Juist door deze studies zou het lokale gesprek met burgers en de transparantie bevorderd kunnen worden naar onze stellige verwachting.

Wij verzoeken u ook op dit punt de Staatssecretaris te vragen om het advies van de Gezondheidsraad integraal over te nemen.

Juist in een tijd van de Covid-19 pandemie waarin de adviezen van gezondheids-wetenschappers zo van eminent belang zijn, nemen wij aan dat adviezen van de Gezondheidsraad zwaar wegen zodat burgers kunnen vertrouwen op een landelijke en lokale overheid die hun gezondheid hoog in het vaandel heeft. De reactie van EZK wijst helaas echter volstrekt niet in die richting.

Vanzelfsprekend zijn wij gaarne bereid om nadere toelichting te geven.

Met vriendelijke groet,

namens het Platform van Gemeenteraadsleden,

C. Fiscalini
voorzitter

- Het Platform van Gemeenteraadsleden is in 2020 opgericht en bestaat inmiddels uit ruim 40 leden die elkaar informeren over de uitrol van 5G en de wijze waarop Gemeenteraden de zorgen van burgers op dit gebied (breder) kunnen bespreken en in preventief Gezondheid- en Antenne/zendmast-beleid om kunnen zetten.

Contact: Pl.Gemeenten.Draadl.Connect@gmail.com

Vaste kamercommissie VWS mailadressen en namen

https://www.tweedekamer.nl/kamerleden_en_commissies/commissies/vws/samenstelling

VVD/ voorzitter	h.lodders@tweedekamer.nl <h.lodders@tweedekamer.nl>;		
Vicevoorzitter/ 50+	g.otterloo@tweedekamer.nl <g.otterloo@tweedekamer.nl>;		
SGP	C.vdStaaij@tweedekamer.nl		
PVV	m.agema@tweedekamer.nl		
SP	h.vgerven@tweedekamer.nl		
CU	c.dik@tweedekamer.nl		
D66	v.bergkamp@tweedekamer.nl		
Denk	t.kuzu@tweedekamer.nl		
PvdA	j.kerstens@tweedekamer.nl		
VVD	r.heerema@tweedekamer.nl		
VVD	h.veldman@tweedekamer.nl		
Gl	c.ellemeet@tweedekamer.nl		
D66	a.diertens@tweedekamer.nl		
CDA	j.vdberg@tweedekamer.nl		
FvD	t.baudet@tweedekamer.nl		
PVV	r.vaalst@tweedekamer.nl		
sp	m.hijink@tweedekamer.nl		
D66	r.raemakers@tweedekamer.nl		
CDA	l.geluk-poortvliet@tweedekamer.nl		
VVD	a.laan@tweedekamer.nl		
cda	e.slootweg@tweedekamer.nl		
gl	w.renkema@tweedekamer.nl		
vvd	k.regterschot@tweedekamer.nl		
PvdD	eva.vanesch@tweedekamer.nl		
pvv	c.jansen@tweedekamer.nl		

Vervangend leden VWS	**Selectie !! rest via:** cie.vws@tweedekamer.nl
GL	l.westerveld@tweedekamer.nl
gl	r.leijten@tweedekamer.nl

cu	g.segers@tweedekamer.nl
pvda	l.ploumen@tweedekamer.nl
gl	s.kroger@tweedekamer.nl
sp	m.vnispen@tweedekamer.nl